

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 131. Quid addendum sit, si in facultate dispensandi addatur, gratis ubique sub pœna invaliditatis, sine ulla mercede, sine præmio, sine munere, gratis sub excommunicatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

Trid. sed etiam expresse, factis denunciationibus in Parochia sponse, id non apponitur per modum conditionis ad valorem, sed nihilominus potest in denunciationibus dispensari ab Ordinario, Sanch. l. 8. d. 35. n. 19. Corrad. l. 7. c. 7. n. 17. & 21. Wiestn. Karch. n. 259. contra Zerolan, quando enim aliquid in Rescripto apponitur, quod aliunde de Jure requiritur, ordinariè non apponitur cum alia obligatione, quam quæ antecederet, unde videtur tantum esse velut monitio, ut fiat, quod Juris est.

Q. 131. Quid addendum sit, si in facultate dispensandi addatur: gratis ubique, sub poena invaliditatis, sine ulla mercede, sine premio, sine munere, gratis sub excommunicatione &c. R. §. 1. Expediã dispensatione licitum esse aliquid acceptare docent plures cum Sanch. l. 8. d. 35. n. 13. uti etiam notavi l. 1. n. 817. nam imprimis illa datio & acceptatio prohibetur, per quam dispensatio fit irrita, si autem sit expedita, non ideo fit irrita, ergo: Deinde etiam videtur tum cessare prohibitionis causa, quæ est, ne dispensaturus muneribus excaecatus dispensationis munus minus bene obtineat: & cum prohibitio sit odiosa ac strictæ interpretationis, non videtur extendenda ad dationem post negotium expeditum: hinc notant aliqui prohiberi examinatoribus Episcoporum aliquid accipere ante, attamen licitè accipere, si quid liberè offeratur post examen. His non obstantibus suadendum est contrarium in praxi, quia in materia dispensationum sine distinctione prohibetur acceptatio muneris.

§. 2. Ante dispensationem nequidem esculenta vel poculenta licitè admittuntur, quamvis paucis diebus possint consumi, Corrad. in praxi dispens.

Tom. VIII.

Tt

dispens.

or.
dii
oix
VIII

dispens. l. 7. c. 6. n. 5. *Sanch.* n. 12. *Rosa.* De ex-
 cut. lit. Apost. p. 1. c. 5. nu. 25. *Krim.* nu. 227.
 quia nempe prohibetur receptio omnis mune-
 ris; & re ipsa sunt magna pro tantillo labore di-
 spensandi. Hinc *Barbosa* in Collect. *Trid.* sess. 11.
 De reform. c. 1. n. 5. & 13. docet, pro dispensa-
 tione Matrimonii non licere quicquam recipere,
 nec ratione taxæ, etiam ex immemoriali consue-
 tudine, nec ratione sigilli vel alterius rei pro
 mercede laboris. Idem dicit *Fagn.* in 1. p. l. 4.
 decretalium De simonia, C. In ordinando, n. 11.
 notans ita decrevisse *Congreg. Interpretum* *Trid.*
 25. Oct. 1588. *Rosa* etiam dicit non juvare consue-
 tudinem, quia additum est decretum irritans,
Garc. De Benef. p. 8. c. 6. n. 110. & 111. Nota-
 rio tamen licitum est pro examine testium re-
 informationibus accipere 4. partem Ducatus, ut
 declaravit *S. Congreg.* citata à *Corrado* & *Rosa*, qui
 addit alibi à se solutos Notario 4. ducatos cum
 dimidio. Hæc referre volui, ut notetur diver-
 tas opinionum & praxeos pro diversis tempo-
 ribus & locis.

948. §. 3. Quando dicitur à munere te omnino ab-
 nere debere monemus, non continet solum con-
 siliium, sed præceptum, quia cadit super ma-
 riam aliunde graviter illicitam, est enim simo-
 niacum accipere temporale pro actu jurisdic-
 tionis spiritualis, uti ex *Trid.* & *S. Th.* certum est
 docet *Castrop.* tr. 17. d. 3. p. 12. n. 10. Quæ
 accipiatur pro labore temporali, qui adhibe-
 rebuit, non est propriè munus, sed stipendium
 nec simoniacum, uti fatetur *Castrop.* attamen
 detur esse illicitum ob prohibitionem, maxime
 si dicatur, deposita spe cujuscunque muneris & pre-

tale enim stipendium est reipsa præmium laboris, *Castrop. Krimmer, n. 2278.*

§. 4. Potest dispensans, secundùm dicta, exigere aliquid per viam commutationis vel impositionis pœnæ, ut minùs frequenter petatur dispensatio. Sed praxis habet Romæ & in Nunciaturis, ut hoc, quod petitur, cedat in pios usus, & non in utilitatem dispensantis. V. *Castrop.* à n. 11. Notat etiam *Corrad. l. 8. c. 5. n. 34. S. Congregationem* declarasse, quòd quando *Trid.* dicit, ut dispensetur gratis cum illis, qui ignoranter contraxerunt cum impedimento, intelligatur, quoad compositiones, non autem quoad Jura & mercedem Officialium pro expeditione litterarum: & addit cum *Garcia* nequidem hoc quoad compositiones servari, ob necessitatem & onera Sedis Apostolicæ, præsertim ad tuendam propagandamque fidem catholicam.

§. 5. Si opus sit dispensantem exire domo ad examen testium, potest pro eo labore dispensationi extrinseco aliquid accipere. V. *Garc. n. 116.* Pro labore tamen in facienda informatione testium ad verificanda narrata in precibus, uti & pro expedienda dispensatione ipsa, non est licitum aliquid accipere, saltem ubi non est consuetudo accipiendi, quia hoc pertinet ad expeditionem dispensationis, pro qua prohibetur acceptio muneris. *Dixi,* saltem ubi nō est consuetudo, quia per eam licere docet *Sanch. n. 11.* quia tum censetur non munus aut præmiū, sed stipendium ex consuetudine debitum: solvitque *Sanch. ibid.* argumentum ex *Cap. Statutum. §. Insuper. De Rescriptis in 6. hinc Castrop. n. 10.* dicit, stipendium laboris jure vel consuetudine debitum posse admitti. Possunt autem de hac consuetudine

or.
dij
oix

viii

dine videri etiam *Garc. n. 110. & Castrop. n. 12.* Et propter eam consuetudinem scripsit non ita diu ex Belgio aliquis Reverendissimus Romam, in Curia sua percipi Jura ex dispensationibus: Rescriptum est, quod sequi posset exemplum suorum antecessorum: Alius ex Germania directè petit declarari, an non licitè admitterentur Jura ordinaria pro dispensationibus ejusmodi, & est responsum affirmativè, propter consuetudinem.

951. Q. 132. Quid præterea specialiter notandum sit circa dispensationes, quæ petuntur à S. Pœnitentiaria. R. §. 1. Pœnitentiaria pro foro tantum interno dispensat, in omni impedimento occulto Juri tantum ecclesiastici, etiam pro contrahendis Matrimonii exceptâ solâ consanguinitate, nam quoad hanc tantum dispensat in contractis, & quidem extra 1. & 2. gradum: unde dispensat etiam in primo gradu affinitatis, etiam ex copula licita, etiam pro contrahendis, *Krim. n. 2304.* Quandoquidem autem impedimentum hinc dicatur occultum, dixi à n. 870. Notat autem *Tobertius* in *Introd. c. 3. pag. 22.* si impedimentum sit publicum Coloniae, sed occultum Parisiis, ubi nunc habitat Titius Coloniensis, & Parisiis existens petat dispensationem tanquam pro impedimento occulto, non factâ mentione de eo quod sit publicum Coloniae, Breve datum à Pœnitentiaria fore subreptitium, quia non solet Pœnitentiaria admittere casum sic tantum occultum.

951. §. 2. Notari debet hinc cum *Krim. n. 2377.* significatio varia vocis, forum, nam *forum*, in neutro genere aliquando significat territorium aut locum publicum, in quo res venales exponuntur: *forum* in masculino significat locum publicum